

**IV WOJEWÓDZKI KONKURS Z GEOGRAFII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO**

ETAP II – REJONOWY

24 stycznia 2023 r.

Godz. 10:00

Kod pracy ucznia

Suma punktów

Czas pracy: **60 minut**

Liczba punktów możliwych do uzyskania: **30 punktów**

Instrukcja dla ucznia

1. W wyznaczonym miejscu arkusza z zadaniami konkursowymi wpisz swój kod.
2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych 12 stronach jest wydrukowanych 30 zadań.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji Konkursowej.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
5. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem.
6. Rozwiązania zadań zamkniętych zaznacz w arkuszu z zadaniami konkursowymi. Poprawną lub poprawne odpowiedzi i odpowiadającą jej literę wybierz i zaznacz w kółku, np.:
7. Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl krzyżykiem, np.: i zaznacz kółkiem inną wybraną odpowiedź, np.:
8. Rozwiązania zadań otwartych, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu z zadaniami konkursowymi.
9. Nie używaj korektora. Ewentualne pomyłki przekreślaj.
10. Nie używaj kalkulatora.
11. Przy rozwiązywaniu zadań możesz korzystać z przyborów kreślarskich i brudnopisu. Brudnopis nie podlega sprawdzeniu.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących cech krajobrazu Polski.

1. W pasie Nizin Środkowopolskich najwyższe wzniesienia nie przekraczają 500 m n.p.m.
2. W pasie pojezierzy dominują liczne jeziora i wzgórza.
3. Jeziora polodowcowe najliczniej występują w pasie pobraża.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie opisu krajobrazu rozpoznaj krainę geograficzną Polski. Wybierz i zaznacz nazwę tej krainy.

Jej krajobraz ukształtowany został przez lądolód. Jest tu wiele jezior oraz wzniesień i zagłębień. Atrakcją turystyczną są ciekawe obiekty architektury np. gotycki zamek krzyżacki w Reszlu, barokowy kościół w Świętej Lipce.

- A. Pojezierze Mazurskie.
- B. Pojezierze Pomorskie.
- C. Pojezierze Wielkopolskie.
- D. Żuławy Wiślane.

Zadanie 3. (0–1)

Krajobraz Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej cechuje rzeźba krasowa. Spośród wymienionych zaznacz formę nie będącą formą krasową.

- A. Stalaktyt.
- B. Wywierzysko.
- C. Stalagnat.
- D. Żleb.

Zadanie 4. (0–1)

Poniżej przedstawiono opis życia i zwyczajów grupy ludności zamieszkującej w Polsce. Rozpoznaj nazwę grupy mieszkańców, wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

Wielu z nich posługuje się na co dzień gwarą. Ich kuchnia słynie z bardzo sycących dań związanych z ich ciężką pracą, dań mięsnych (karminadle) oraz potraw z ziemniaków (kluski). Najważniejsze święto patronki przypada na początku grudnia.

- A. Wielkopole.
- B. Mazurzy.
- C. Ślązacy.
- D. Kaszubi.

Zadanie 5. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w Polsce.

1. Na Nizinie Mazowieckiej można podziwiać twierdzę Modlin.
2. Wspaniały ratusz w Zamościu z szerokimi schodami położony jest na Nizinie Podlaskiej.
3. Limba występuje w Tatrach.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 6. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących zmian w przemyśle Niemiec.

1. Organizacja konferencji, targów i imprez kulturalnych na terenach zrehabilitowanych określa się mianem sektora kreatywnego.
2. W Nadrenii Północnej Westfalii ponad 50 lat temu rozpoczęły się zmiany, które doprowadziły do zwiększenia roli górnictwa i spadku znaczenia przetwórstwa przemysłowego.
3. Tereny po hutach i kopalniach zostały poddane rekultywacji.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 7. (0–1)

Zaplanowana trasa autokarowa szlakami dawnych zamków przebiegała przez Troki – Mir – Nieśwież. Zaznacz poprawną odpowiedź dotyczącą tej trasy.

- A. Trasa wycieczki przebiegała tylko przez terytorium Litwy.
- B. Trasa wycieczki przebiegała tylko przez terytorium Białorusi.
- C. Trasa wycieczki przebiegała przez terytorium Litwy i Białorusi.
- D. Trasa wycieczki nie przebiegała przez terytorium Litwy i Białorusi.

Zadanie 8. (0–1)

Dokończ zdanie charakteryzujące jedną z atrakcji turystycznych.

Znaną atrakcją turystyczną jest ...

A	Dobszyńska Jaskinia Lodowa,	która położona jest na terytorium	1	Czech.
B	Wielka Jaskinia Śnieżna,		2	Słowacji.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. A-1.
- B. A-2.
- C. B-1.
- D. B-2.

Zadanie 9. (0–1)

Zaznacz punkt, w którym poprawnie wymieniono nazwy państw należących do strefy Schengen będących sąsiadami Polski.

- A. Słowacja, Białoruś, Niemcy.
- B. Niemcy, Czechy, Litwa.
- C. Białoruś, Ukraina, Czechy.
- D. Litwa, Łotwa, Niemcy.

Zadanie 10. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących województw w Polsce.

1. Stolicą województwa lubuskiego jest Jelenia Góra.
2. Województwo wielkopolskie sąsiaduje z województwem mazowieckim.
3. Województwo kujawsko-pomorskie graniczy z morzem.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 11. (0–1)

Wybierz i zaznacz park narodowy w Polsce najbardziej wysunięty na południe.

- A. Pieniński.
- B. Tatrzański.
- C. Bieszczadzki.
- D. Babiogórski.

Zadanie 12. (0–1)

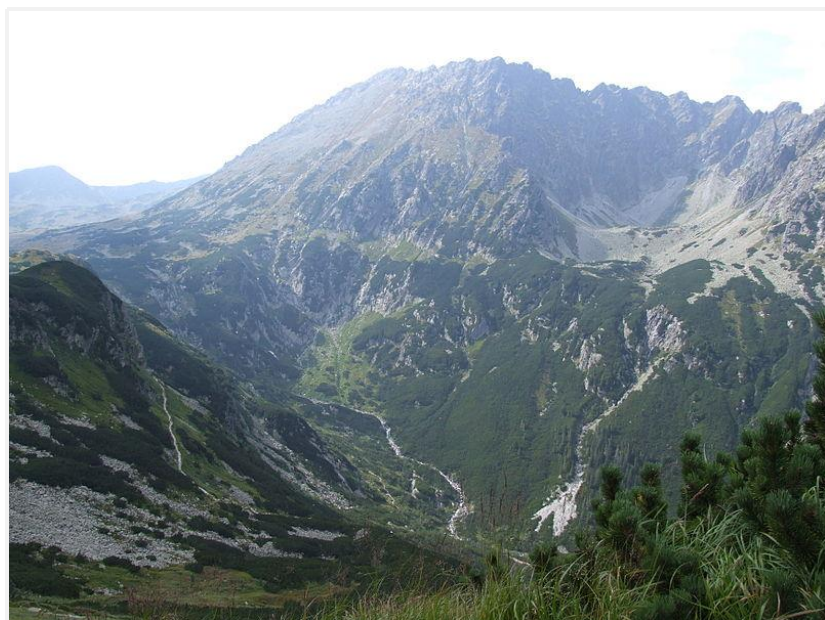
Na podstawie opisu rozpoznaj formę rzeźby polodowcowej charakterystyczną dla obszarów Polski północnej.

Formy te powstałe w wyniku erozyjnej (niszczącej) działalności wód płynących pod lądolodem. Mają charakter zagłębień obecnie wypełnionych wodą i tworzą misy jezior np. Gopło.

- A. Sandry.
- B. Eratyki.
- C. Rynny.
- D. Pradoliny.

Zadanie 13. (0–1)

Na zdjęciu przedstawiono dolinę Roztoki w Tatrach Wysokich.

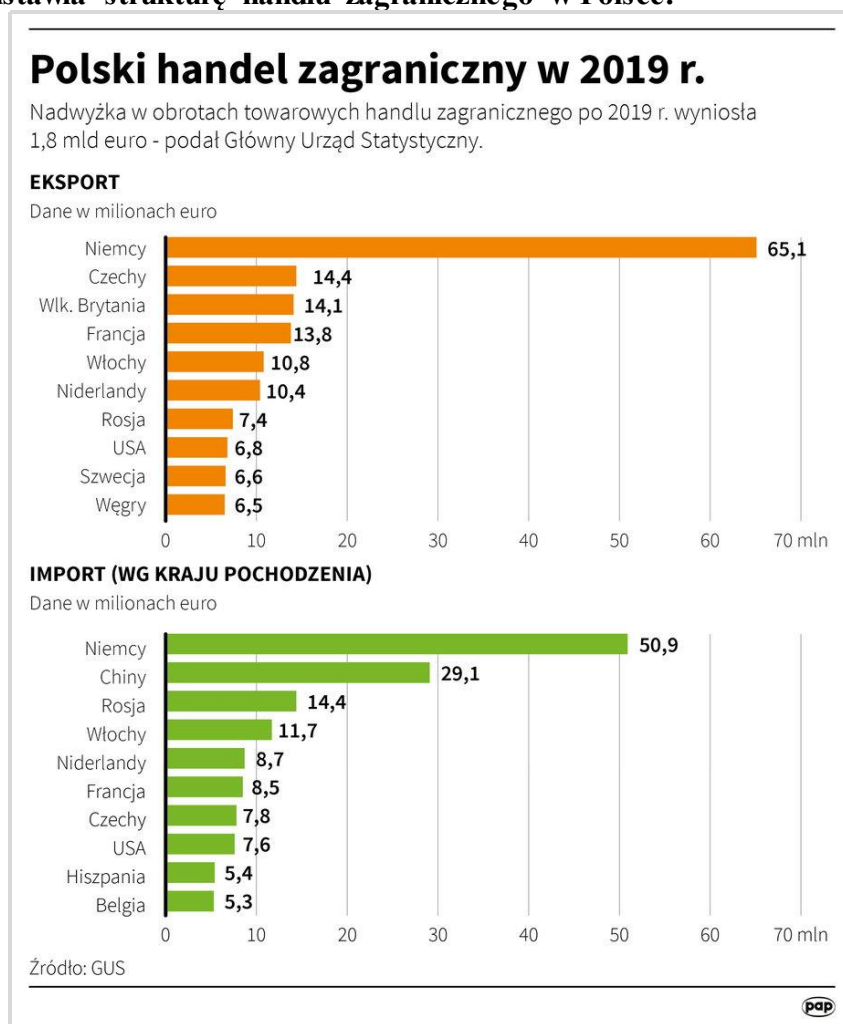
Źródło: Wikipedia.org

Wybierz i zaznacz opis, który dotyczy przedstawionej formy rzeźby polodowcowej.

- A. Jest to dolina U-kształtna charakterystyczna dla form zlodowacenia Wisły (północnopolskiego).
- B. Jest to dolina U-kształtna charakteryzująca się szerokim kolistym zagłębieniem powstałym przez erozję lodowcową.
- C. Jest to dolina V-kształtna powstała w wyniku erozyjnej działalności lodowca o czym świadczą strome stoki.
- D. Jest to dolina V-kształtna powstała w wyniku akumulacji lodowcowej z charakterystycznym płaskim dnem i stromymi stokami.

Zadanie 14. (0–1)

Wykres przedstawia strukturę handlu zagranicznego w Polsce.

Na podstawie wykresu oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących handlu zagranicznego Polski.

1. Bilans handlu zagranicznego Polski z Niemcami jest korzystny ponieważ wartość eksportu przewyższa wartość importu.
2. Bilans handlu zagranicznego z Rosją jest korzystny ponieważ wartość importu przewyższa wartość eksportu.
3. Bilans handlu zagranicznego z USA jest niekorzystny ponieważ wartość importu przewyższa wartość eksportu.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 15. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących cech klimatu w Polsce.

1. Wiatr halny jest zimnym i wilgotnym wiatrem przyczyniającym się do powstawania w górach lawin.
2. Bryza dzienna przynosi chłodny wiatr od morza.
3. Najkrótszy okres wegetacji roślin występuje na południu Polski w wysokich partiach gór oraz północno-wschodniej części kraju.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 16. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących skutków i przyczyn zanieczyszczeń wód Morza Bałtyckiego.

1. Zanieczyszczenia wpływają na zmniejszenie bioróżnorodności flory i fauny.
2. Przeżyźnianie wód prowadzi do intensywnego rozwoju sinic.
3. Morze Bałtyckie jest silnie zanieczyszczone do czego przyczynia się słaba wymiana wód z Oceanem Atlantyckim.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 17. (0–1)

Spośród wymienionych, zaznacz region o najmniej korzystnych warunkach przyrodniczych dla rozwoju rolnictwa w Polsce.

- A. Żuławy Wiślane.
- B. Wyżyna Lubelska.
- C. Nizina Śląska.
- D. Nizina Mazowiecka.

Zadanie 18. (0–1)

Zaznacz typ lasu w Polsce, rosnącego w stale podmokłych obniżeniach terenu.

- A. Bór sosnowy.
- B. Grądy.
- C. Las olszowy.

Zadanie 19. (0–1)**Dokończ zdanie.****Do gleb żyznych w Polsce zaliczamy...**

A	mady,	dla których	1	skałą macierzystą są wapienie i można je spotkać np. na obszarze Niecki Nidziańskiej.
B	rędziny,		2	skałą macierzystą są lessy i można je spotkać np. w wysokich partiach Tatr.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. A-1.
- B. A-2.
- C. B-1.
- D. B-2.

Zadanie 20. (0–1)**Wybierz i zaznacz dział przetwórstwa przemysłowego, który miał największy udział w produkcji przemysłowej w Polsce w 2017 r.**

- A. Produkcja artykułów spożywczych i napojów.
- B. Produkcja samochodów i innych środków transportu.
- C. Produkcja wyrobów z metali.
- D. Produkcja komputerów, urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Zadanie 21. (0–1)**W Polsce w 2018 roku wskaźnik urbanizacji wynosił około 60%. Wybierz i zaznacz nazwę państwa, w którym wskaźnik urbanizacji był mniejszy niż w Polsce.**

- A. Belgia.
- B. Białoruś.
- C. Luksemburg.
- D. Holandia.

Zadanie 22. (0–1)**Poniżej wymieniono wybrane surowce energetyczne i chemiczne występujące w Polsce. Wybierz i zaznacz punkt, w którym błędnie zostały wymienione.**

- A. Węgiel kamienny, bazalty, gaz ziemny.
- B. Węgiel brunatny, siarka, fosforyty.
- C. Ropa naftowa, sól kamienna, siarka.
- D. Sól potasowa, węgiel brunatny, gaz ziemny.

Zadanie 23. (0–1)

Tabela przedstawia stopę bezrobocia w wybranych województwach w Polsce (stan na styczeń 2022, GUS).

Warmińsko-mazurskie	9,6%
Podkarpackie	10,1%
Wielkopolskie	3,3%
Łódzkie	6,3%

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących województw wymienionych w tabeli.

1. Największa stopa bezrobocia jest w województwie, którego stolicą jest Rzeszów.
2. Województwo o najniższej stopie bezrobocia graniczy z województwem lubuskim.
3. W województwie o najniższej stopie bezrobocia położone jest drugie co do wielkości miasto w Polsce.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 24. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących przebiegu granic Polski, w tym morskich wód wewnętrznych.

1. Wody Zalewu Szczecińskiego to wody wewnętrzne kraju.
2. Prawie cała granica zachodnia jest naturalna, stanowią ją rzeki.
3. Całą północną granicę państwa stanowi morska linia brzegowa.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 25. (0–1)

Na fotografii przedstawiono cenny obiekt zabytkowy w województwie świętokrzyskim.

Źródło: <https://www.swietokrzyskie.pro/>

Fot. K.Pęczalski

Wybierz punkt, w którym prawidłowo podano jego nazwę.

- A. Klasztor na Karczówce w Kielcach.
- B. Zamek w Sandomierzu.
- C. Pałac Biskupów Krakowskich w Kielcach.
- D. Kościół w Opatowie.

Zadanie 26. (0–1)

Centrum logistyczne w Bielanych Wrocławskich połączone jest z ośrodkiem przemysłowym w Rzeszowie autostradą. Wybierz i zaznacz punkt, w którym zapisano symbol tej autostrady.

- A. A-2.
- B. A-1.
- C. A-4.
- D. A-6.

Zadanie 27. (0–1)

Zaznacz punkt, w którym przedstawiono prawidłową kolejność planet położonych w kolejności od Słońca.

- A. Merkury, Mars, Ziemia, Wenus.
- B. Jowisz, Saturn, Uran, Neptun.
- C. Ziemia, Mars, Saturn, Jowisz.
- D. Mars, Neptun, Saturn, Jowisz.

Zadanie 28. (0–1)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących planet Układu Słonecznego.

1. Saturn jest największą planetą w Układzie Słonecznym. Wokół niego znajdują się pierścienie z brył lodu.
2. Neptun należy do planet gazowych olbrzymów. Jest najdalej wysuniętą planetą od Słońca.
3. Mars jest dwa razy mniejszy od Ziemi. Ma bardzo rozrzedzoną atmosferę o znikomej zawartości tlenu.

Wybierz i zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 2.
- B. Prawdziwe są stwierdzenia 1 i 3.
- C. Prawdziwe są stwierdzenia 2 i 3.
- D. Prawdziwe są wszystkie stwierdzenia.
- E. Żadne stwierdzenie nie jest prawdziwe.

Zadanie 29. (0–1)

Tabela przedstawia wybrane wskaźniki dotyczące ludności w wybranych województwach w 2015 r. Na podstawie danych w tabeli wybierz i zaznacz województwo o największym wskaźniku przyrostu rzeczywistego.

	Województwo	Liczba ludności (w mln)	Wskaźnik przyrostu naturalnego (w ‰)	Saldo migracji (w ‰)
A	Podkarpackie	2,1	0,1	- 1,3
B	Śląskie	4,6	- 1,9	- 1,5
C	Dolnośląskie	2,9	- 1,8	0,3
D	Świętokrzyskie	1,3	- 3,0	- 1,9

- A. Podkarpackie.
- B. Śląskie.
- C. Dolnośląskie.
- D. Świętokrzyskie.

